

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ЗАРЯ 1895” ГР. ПРАВЕЦ

ОТЧЕТ

НА НАСТОЯТЕЛСТВОТО ЗА ДЕЙНОСТА НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ЗАРЯ 1895” ЗА 2022 Г.

Уважаеми дами и господа, членове на Народно Читалище „Заря 1895”, гр.Правец.

Народно читалище "Заря 1895" се развива като културен и информационен център, ръководейки се от поставените цели - да задоволява потребностите на гражданите като създава, опазва и разпространява духовни ценности, да разкрива условия за общуване между общностите, да подпомага запазването на народните традиции и обичаи в Правец и общината.

През изминалата 2022 година дейността на читалището беше организирана съгласно приетият културен календар и програма за развитие на читалищната дейност, приети на заседание на читалищното настоятелство и утвърдени от Общинския съвет на Община Правец. За съжаление пандемията в, която се намирахме не позволи изпълнението на много дейности.

Екипът на читалището, както и самодейни състави се включват активно в културния живот на общината.

Мисията ни е пазител и разпространител на българската култура, съчетавайки традиционни, утвърдени и популярни дейности. Целта, която сме си поставили е да запазим идентичността на читалището като институция, но едновременно с това и жизнеността му, търсейки нови форми на дейност.

Основните функции и задачи на Читалището са запазване мястото му на най-голям културен информационен център в Община Правец. Запазване интереса у читателите към книгите и възпитание в любов към художествените произведения в децата и учениците. Удовлетворяване на потребностите у читателите от нова художествена научна и специална литература, получаване на информация от интернет по всички интересувачи ги въпроси. Привличане на млади таланти в школите по изкуствата, пеене, народни инструменти, акордеон, пиано, народни танци, и класически балет за обучение и насочване на младите към специализираните учебни заведения. Възпитание на уважение към народните традиции и обичаи към музиката и създаване на траен интерес у младите, съхраняване и развитие на българския песенен танцов и музикален фолклор. Възпитаване на дисциплина и чувство на отговорност у подрастващите, мотивация на поколенията за включване в самодейните състави, школи и групи, запазване на традициите в града и популяризиране идеите на изкуството сред подрастващите.

Като първа дейност при основаването на всяко читалище в България това е библиотеката. Затова започваме с тази дейност на Читалище "Заря 1895".

Библиотечната дейност е формата, чрез която читалището реализира задачата си за разширяване и обогатяване на знанията и интереса към наука, изкуство и култура у местното население. В съзнанието си свързваме „библиотека” с мястото, откъдето можем да си вземем да прочетем книга, да потърсим специализирана литература, да разгледаме вестник или списание. Библиотеката, в която днес влизаме, е нещо различно, нетрадиционно. Тя е модернизирани, оборудвана с компютри по проект "Глобални библиотеки - България", предлагаща информационни услуги.

През 2022 година длъжността библиотекар заема Божидар Кирилов. Към момента нашата библиотека разполага със 31825 тома литература – художествена, отраслова, детска художествена, детска отраслова. Стремещт ни е непрекъснато обогатяване на фонда и то с литература, която да задоволи потребностите на нашите читатели от всички възрасти. Този стремеж е трудно постижим, изхождайки от недостатъчната държавна субсидия, с която осигуряваме заплати и осигуровки, осъществяваме всички дейности, плащаме консумативи.

През 2022 г. библиотеката има 383 броя обслужени читатели, 6025 читателски посещения. Набавихме 142 библиотечни материали, а за 4 периодични издания бяхме абонирани. Закупихме литература на стойност 791,94 лева, като получихме и дарения на книги на стойност 1037.65 лв. Стойността на абонамента е 310,00 лв.

През годината в библиотеката се подредиха тематични витрини от книги за различни годишнини на автори или събития.

През лятото библиотеката се посещава от деца не само от Правец, но и от гостуващи при баба и дядо. Читателите използват безплатен интернет. Библиотеката води отчетност на читателите, ползвали компютрите и на всеки 6 месеца се изпращат отчети към Глобални библиотеки – онлайн.

Мисията на библиотеката е да създаваме връзки между хората и институциите, да бъдем полезни с информацията, която им предоставяме в един бързо променящ се свят.

ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Народно читалище „ЗАРЯ 1895” и през 2022 година продължи да работи в посока да привлича деца в дейностите на читалището, да открива техния талант и го развива.

Художествената самодейност през период е в две направления: с образователна насоченост - школи по изкуствата /акордеон, пиано, кавал, гъдулка, тамбура, две детски школи по народни танци, по класически балет и народно пеене/; с професионална насоченост - Представителен танцов ансамбъл

„Заря”, Детски танцов състав „Заря”, Детски народен оркестър „Заря”, Детска група за народно пеене „Заря”, Народен оркестър „Заря”, Квартет „Правец”.

Школата по пиано, с преподавател Здравка Цонева, продължава успешно да развива своята дейност. Обучават се ученици и деца на възраст от 1 до 8 клас. Образователният процес се провежда по изискванията за музикалните школи от министерство на културата. Обучението е индивидуално два пъти седмично и е съобразено с музикалното развитие на всеки ученик. В момента 14 ученика, получават музикално възпитание и с желание посещават заниманията. Има възпитаници, които от 4 - 5 години са в школата и доста са напреднали с преподавания материал. Изявите на възпитаниците от школата са на участия в тържества и концерти на общинско и читалищно ниво. Традиция е вече на Коледа да се провежда коледна продукция, на която всички ученици свирят коледни песни и други произведения пред своите родители и публика. В края на всяка учебна година през месец май се организира концерт с участието на всички ученици от всички школи по изкуствата при НЧ „Заря 1895”, на който те получават и свидетелствата си за успешно завършили годината.

Школа по народно пеене през 2022 година работеше с ръководител Весела Христова, която ръководи школата. В школата се обучават 14 деца. Часовете се провеждат групово и индивидуално. Групата провежда занимание два пъти седмично, както и индивидуалното обучение със солисти. През тази година се обособи група за многогласно пеене от по-големите и по-напреднали ученици от школата по народно пеене, която взема активно участие в изявите на ПТА „Заря“ и всички мероприятия. В репертоара на групите са включени песни от различни фолклорни области, като е акцентирано на северняшката фолклорна област. Фолклорната група за народно пеене е участвала във всички читалищни и общински мероприятия. С активното им участие се продължава традицията за съвместно ансамблово изпълнение с Детския танцов състав и Представителният танцов ансамбъл „Заря”.

В Школата по гъдулка и тамбура с преподавател Диан Пенков се обучаваха 3 ученика по гъдулка и 4 ученика по тамбура. Часовете се провеждаха индивидуално по график, два пъти седмично. Репертоара, който се изучаваше беше съобразен с възможностите на учениците, като същевременно служеше за поддържане на репертоара на детски оркестър "ЗАРЯ".

Школата по кавал с преподавател Димитър Панчев. През учебната 2022 г. се обучаваха 6 ученика, като обучението е индивидуално два пъти седмично. Репертоара, който се изучаваше беше съобразен с възможностите на учениците, като същевременно служеше за поддържане на репертоара на детски оркестър "ЗАРЯ".

От няколко години към читалището съществува **Детски народен оркестър** с ръководители Диан Пенков и Димитър Панчев. В него са включени

15 деца, които свирят в школите по изкуствата. Впечатляващи са техните изпълнения на сцената.

Школа по народни танци и детски танцов състав през 2022 е с ръководител Ивайло Димитров. Тази школа е с най-голяма популярност при децата. В школата се обучават 33 деца, които се запознават с основните движения и хора от български фолклор, изучава се комбинации от репертоара на детския танцов състав. Само за няколко месеца репертоарът е обогатен с танците Старозагорска ръченица, Абдал, Чукличина, Джиновски танц, Шопски танц, Северняшки танц Дайчово, Кукунеш и Надиграване. Децата от школата участват във всички читалищни и общински мероприятия с огромно желание.

В Школа по класически балет, с балетен педагог Ангелина Сергеева се обучават 15 деца два пъти седмично /вторник и четвъртък/, като децата са разделени на две групи /Начинаещи и напреднали/. Школата може да се похвали с изяви не само на нашата сцена. Участва на фестивали както в страната, така и в чужбина.

Представителният танцов състав от новия творчески сезон 2022-2023 е с ръководител - Ивайло Димитров. Съставът работи с особено високи темпове и само тези няколко месеца успя да разучи танци от всички фолклорни области в България и увеличи своя репертоар с танците: Средногорки, Ветренски ергени, Ергенаши, Либе ле, Танци от Граово, Закачки край Огоста, Тракийска ръченица, Копаница, Шиници, Свирец Игралец, Чор Пипер, Бучимиш и Жени от Мизия. В момента Ансамбъла изучава и подготвя нов македонски танц с който репертоара ще бъде обогатен от всички фолклорни области, също така Ансамбъла разполага със самостоятелен спектакъл по едноименния разказ „Ветрената мелница“ по Елин Пелин. Основна цел в новият метод на работа е школовката на танцьора, изграждането на неговия корпус и чистотата на изпълнение. В момента Представителния ансамбъл наброява 24 танцьора, като имаме нови попълнения от подрастващите танцьори. Ансамбъл „ЗАРЯ” тази година защити отново титлата за представителен танцов ансамбъл на ЦИОФ България за периода до 2026 г.

Най-високото постижение на ансамбъла през 2022 година беше явяването и завоюването на 1 място на международния конкурс за изпълнителско изкуство в град Желъона Гура р. Полша, където ансамбъла пребори 17 състава от цял свят.

Всички тези успехи на състава се дължат на много труд, постоянство и голяма любов към танцовото изкуство и националния ни фолклор.

Народния оркестър в състав: Димитър Панчев – кавал; Диан Пенков – гъдулка; Начо Каменов – тъпан. Оркестъра като неотлъчна част от ансамбъл Заря, изучаваха нови ансамблови и инструментални изпълнения, корепетират

на танцовите състави, детския хор и солисти. Участваха активно във всички изяви на общината и читалището, в България и чужбина.

Най-високото постижение на оркестъра през 2022 година беше явяването и завоюването на 1 място на международния конкурс за изпълнителско изкуство в град Желюна Гура р. Полша

Немалка част от изявите на самодейците съставляват участията им в празници, чийто организатор или съорганизатор е читалището. Такива бяха:

- Йорданов ден 06.01.2022 г.– ритуално хвърляне на кръста в реката съвместно с Община Правец
- Съвместни концерт-спектакли с партньорите ни от театър „Бария“ град Сурдолица република Сърбия на 05.03.2022 г. и на 19.03.2022 г. проведени на наша сцена в град Правец и на 16.04.2022 в град Враня
- Участие на 03.03.2022 г. в честването на Националния празник на България
- Киновечер организирана съвместно с фирма Ники по повод деня на авиацията на 14.04.2022 г.
- Участие в благотворителен концерт в с. Трудовец на 15.04.2022 г.
- Явяване на първи кръг пред СИОФ за званието Представителен Ансамбъл на 04.05.2022 г. в квартал Кремиковци – София
- Филмов фестивал съвместно с ГПЧЕ – 05.05.2022г. зала Правец
- Самостоятелен концерт на ПФА „ЗАРЯ“ в зала „Правец“ гр. Правец на 14.05.2022 г.
- Самостоятелен концерт на ПФА „ЗАРЯ“ в гр. Ботевград на 17.05.2022 г.
- Честване на Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност на 24.05.2022 г.
- Песенен конкурс „На крилете на песента“ съвместно с ОУ „В. Левски“ - 27.05.2022г. зала Правец
- Общински събор на народното творчество на 05.06.2022 г.
- Годишен концерт на школите по изкуства при Народно читалище „ЗАРЯ 1895“ гр. Правец - 07.06.2022г. зала Правец
- Мост между поколенията в град Ябланица на 17.06.2022 г.
- От 21-27.06.2022 г. турне на ПФА „ЗАРЯ“ в гр. Желюна Гура - Полша, където спечелихме 1 място за ансамбъл с награда от 1000 евро, 1 място за оркестър с награда 150 евро и специалната награда за изпълнение на акапелна песен на Весела Христова с награда 100 евро.
- Участие в конкурс в гр. Карлово на школата по балет 24.06.2022 г.
- Участие в международен детски фестивал в гр. Ботевград на школата по балет на 29.06.2022 г. и във с. Врачеш на 30.06.2022 г.
- Честване на 185 години от рождението на Васил Левски на 18.07.2022 г.
- Честване на Съединението на България на 06.09.2022 г.
- Спортно-туристически празник „Моновец“ на 10.09.2022 г.

- 14 Национален фолклорен фестивал „Златни Нишки“ с. Трудовец – 25.09.2022г. с участието на Детска певческа група, детски народен оркестър и детски танцов състав
- Съвместен концерт по случай 41 години от обявяването на гр. Правец с участието на детска певческа група, ПФА „Заря“ гр. Правец, ФТА гр. Карлово и явяване на втори кръг пред СИОФ за званието Представителен Ансамбъл на 11.10.2022 г.
- Празника на Бъчвата в с. Врачеш с участието на Детска певческа група, детски народен оркестър и детски танцов състав на 15.10.2022 г.
- 145 години от освобождаването на Правец 21.11.2022 г.
- Съвместен концерт с център за култура гр. Деспотовац р. Сърбия и ПФА „Заря“ 25.11.2022 г.
- Коледна продукция на школите по изкуства при Народно читалище „ЗАРЯ 1895“ гр. Правец – 20.12.2022г.
- Коледен Концерт -22.12.2022 г.

БЛАГОДАРНОСТИ:

На кмета и на Община Правец г-н Гунински за предоставените финансови средства.

Благодаря на настоятелството за съвместната ни работа през изтеклия период.

Уважаеми дами и господа, читалищното дело е един постоянен много динамичен и разнообразен организационен и творчески процес. Ежедневието ни поднася нови и различни възможности за реализация и творчество.

Читалищата в България и днес продължават дейността си, изправени пред трудности и предизвикателства за своето развитие и оцеляване. Ние деятелите на читалище „Заря 1895“ ще продължим да полагаме максимални усилия, за да запазим постигнатото, ще творим и обогатяваме дейността си, ще постигаме нови успехи и ще работим за утвърждаването на читалището като важен културен и информационен институт в Община Правец. За да го постигнем разчитаме на вашата подкрепа, на активността и позитивното съдействие на жителите на Правец.

Настоятелството на НЧ ”ЗАРЯ 1895”

Председател на Настоятелството на НЧ ”ЗАРЯ 1895”

Татяна Борисова - Динова